

Na osnovu člana 36 stav 3 Zakona o bezbjednosti u željezničkom saobraćaju ("Službeni list CG", broj 4/08), Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, donijelo je

PRAVILNIK O NAČINU ODRŽAVANJA ŽELJEZNIČKIH VOZILA

Predmet Član 1

Željeznička vozila održavaju se, kontrolišu i vrši njihov periodični pregled na način utvrđen ovim pravilnikom.

Značenje izraza Član 2

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

- 1) **redosljed redovnog održavanja** je redosljed vršenja pojedinih kontrolnih pregleda, odnosno redovnih opravki željezničkih vozila;
- 2) **eksploatacija vozila** je korišćenje vozila u odnosu na njegov tehnički (instalirani) kapacitet u skladu sa tehničkim priručnikom za održavanje;
- 3) **imalac željezničkog vozila** je vlasnik ili korisnik željezničkog vozila;
- 4) **oštećenje vozila** je oštećenje jednog ili više djelova, sklopova i uređaja ugrađenih u željezničko vozilo nastalo usljed habanja, zamora materijala kao i zbog deformacija izazvanih sudarom, iskliznućem, nepravilnim manevrisanjem, utovarom ili istovarom;
- 5) **održavanje željezničkog vozila** je skup unaprijed planiranih radova u okviru redovnog održavanja kao i neplaniranih radova u okviru vanrednog održavanja, koji se obavljaju na željezničkom vozilu, njegovim podsistemima, sklopovima i djelovima kako bi željezničko vozilo bilo tehnički ispravno za bezbjedno obavljanje željezničkog saobraćaja;
- 6) **redovno održavanje** je skup unaprijed planiranih radova na željezničkom vozilu kojim se prema utvrđenom opisu radova i odgovarajućem tehnološkom postupku utvrđuje opšte stanje vozila, obavlja pregled pod sistema, djelova i sklopova te otklanjaju nedostaci na željezničkom vozilu nakon čega se provjerava ispravnost željezničkog vozila;
- 7) **modifikacije željezničkih vozila** su izmjene ili poboljšavanje konstrukcije ili uređaja na vozilu, kojim se ne mijenjaju osnovne konstrukcijske, tehničke i eksploatacione karakteristike željezničkih vozila;
- 8) **rekonstrukcije željezničkih vozila** su radovi na vozilima kojima se mijenjaju osnovne konstruktivne, tehničke ili eksploatacione karakteristike željezničkih vozila;
- 9) **kontrolni pregled** je skup periodičnih radova na željezničkom vozilu koji se obavljaju nakon određenog broja pređenih kilometara ili isteka određenog vremenskog perioda korišćenja željezničkog vozila prema utvrđenom opisu radova i odgovarajućem tehnološkom postupku radi provjere opšteg stanja željezničkog vozila, provjere stanja pod sistema, djelova i sklopova, zamjene ili dopune maziva, zamjene ili dopune drugog potrošnog materijala te otklanjanja nedostataka na željezničkom vozilu;
- 10) **servisni pregled vučnog vozila** je pregled radi provjere tehničke ispravnosti sklopova i uređaja na željezničkom vozilu i otklanjanja neispravnosti u skladu sa upustvima o održavanju željezničkog vozila;
- 11) **stalni nadzor** je neprekidni nadzor nad željezničkim vozilima u toku eksploatacije i obuhvata postupke koji se sprovode prije, u toku i poslije vožnje.

Vrste željezničkih vozila

Član 3

Željeznička vozila koja se održavaju, u skladu sa ovim pravilnikom su:

- vučna vozila;
- putnički vagoni;
- teretni vagoni;
- motorna pružna vozila;
- vagoni za posebne namjene i pružne prikolice;
- kola za ispitivanje.

Vrste održavanja

Član 4

Održavanje željezničkih vozila obavlja se redovno.

Održavanje željezničkih vozila može biti redovno i vanredno.

Redovno održavanje željezničkih vozila je održavanje koje se vrši periodično prema planu imaoaca željezničkog vozila.

Redovno održavanje željezničkih vozila obuhvata:

- stalni nadzor;
- pranje, čišćenje i dezodoraciju putničkih kola i motornih vozova;
- dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju putničkih kola i motornih vozova;
- servisne preglede;
- kontrolne preglede; i
- redovne opravke.

Vanredno održavanje željezničkih vozila vrši se radi otklanjanja kvarova, nedostataka ili istrošenja, i obuhvata:

- pranje i čišćenje teretnih kola;
- dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju teretnih kola;
- opravke zbog kvarova, istrošenosti i nasilnih oštećenja; i
- opravke nakon vanrednog događaja.

Vršilac održavanja

Član 5

Održavanje željezničkih vozila obezbjeđuje imalac željezničkog vozila.

Održavanje željezničkih vozila vrši pravno ili fizičko lice koje ispunjava uslove za održavanje željezničkih vozila utvrđenih zakonom (u daljem tekstu: održavalac).

Održavanje vučnih vozila

Član 6

Održavanje vučnih vozila obuhvata:

- stalni nadzor;
- pranje i čišćenje;
- servisni pregled;
- kontrolni pregled;
- redovnu opravku; i
- vanredno održavanje.

Stalni nadzor vučnih vozila

Član 7

Stalni nadzor vučnih vozila vrše željeznički radnici koji posijedaju vučno vozilo ili se na drugi način brinu o vučnom vozilu, u skladu sa uputstvima za rukovanje tim vučnim vozilom.

Stalni nadzor nad vučnim vozilima vrši se:

- prilikom pripreme za saobraćaj;
- tokom korišćenja u saobraćaju; i
- nakon završetka korišćenja u saobraćaju.

Pranje i čišćenje vučnih vozila

Član 8

Pranje i čišćenje obuhvata odmašćivanje sklopova vučnog vozila radi sprječavanja nastanka ili prouzrokovanja požara.

Pranje i čišćenje upravljačnice i čeonih stakala vrši se na svakom servisnom i kontrolnom pregledu.

Pranje i čišćenje mašinskog prostora vrši se na svakom kontrolnom pregledu.

Pranje i čišćenje spoljnje oplata vrši se najmanje jednom u tri mjeseca.

Pranje, čišćenje i dezodorisanje putničkog prostora motornih vozova vrši se najmanje jednom u 24 sata.

Servisni pregled vučnih vozila

Član 9

Servisnim pregledom vučnih vozila vrši se pregled i provjera ispravnosti uređaja trčućeg stroja, kočionog sistema i drugih sigurnosnih i zaštitnih uređaja i dopuna zalih pogonskog materijala.

Lice zaduženo za vršenje servisnog pregleda potpisom u knjizi primopredaje vučnog vozila potvrđuje da je vozilo pregledano, uočeni nedostaci otklonjeni i da je vozilo sposobno za saobraćaj.

Servisni pregled vrši se prema specifikaciji imaoca željezničkih vozila s tim da rok između dva servisna pregleda ne može biti duži od pet dana.

Kontrolni pregled vučnih vozila

Član 10

Kontrolni pregled vučnih vozila vrši se periodično, radi provjere ispravnosti podsistema, sklopova i uređaja vučnog vozila.

Rokove i redosljede kontrolnih pregleda za novo nabavljena željeznička vozila određuje imalac željezničkih vozila, u skladu sa uputstvima proizvođača.

Na kontrolnom pregledu vrši se provjera vučnog vozila u skladu sa preporukama proizvođača, i obuhvata:

- provjeru funkcionalne ispravnosti djelova i sklopova;
- zamjenu istrošenih i oštećenih djelova i sklopova;
- provjeru i mjerenje parametara pojedinih djelova, sklopova i uređaja i njihovo dovođenje u ispravno stanje;
- zamjenu i dopunu maziva;
- bojenje unutrašnjih oplata, sanduka i postolja, prema potrebi.

Kontrolni pregledi vučnih vozila vrši se u rokovima i redosljedu u skladu sa Prilogom 1 koji je sastavni dio ovog pravilnika, prema specifikaciji imaoca željezničkih vozila.

Vremenski period obavljanja kontrolnih pregleda produžava se za ukupno vrijeme stajanja vučnog vozila izvan upotrebe, ukoliko je vučno vozilo bilo neprekidno izvan upotrebe duže od dva mjeseca.

U slučaju iz stava 5 ovog člana prije puštanja vučnog vozila u saobraćaj obavlja se sljedeći kontrolni pregled iz redosljeda pregleda.

Redosljed za upućivanje vučnih vozila na kontrolne preglede utvrđuje se prema pređenim kilometrima ili protekom kalendarskih dana, tako da je mjerodavan kriterijum koji je prije ispunjen.

Redovna opravka vučnih vozila

Član 11

Redovne opravke vučnih vozila su srednje opravke i glavne opravke.

Srednja opravka vučnih vozila obuhvata:

- opravku ili zamjenu pojedinih djelova, sklopova i uređaja koji bez kvarova ne bi funkcionisali do naredne redovne opravke;
- provjeru rada sklopova;
- primjenu antikorozivne zaštite i bojenje unutrašnje oplata, sanduka i postolja na vozilu.

Glavna opravka obuhvata:

- opravku ili zamjenu djelova i sklopova na vozilu;
- zamjenu električnih instalacija na vozilu;
- antikorozivnu zaštitu i bojenje unutrašnje oplata, sanduka i postolja na vozilu;
- modifikacije i rekonstrukcije vučnih vozila.

Redovne opravke vučnih vozila vrše se u skladu sa Prilogom 2 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Vanredno održavanje vučnih vozila

Član 12

Vanredno održavanje vučnih vozila vrši se radi otklanjanja nedostataka koji su nastali prilikom eksploatacije vučnih vozila, a koje su uočili željeznički radnici koji posijedaju vučno vozilo ili lica koja se na drugi način brinu o vučnom vozilu ili nedostataka uočenih prilikom kontrolnog pregleda.

Obim vanrednog održavanja vučnih vozila određuje se prema uočenim nedostacima iz stava 1 ovog člana.

Vanredno održavanje vučnih vozila obuhvata i dezinfekciju, dezinsekciju, deratizaciju i dezodorizaciju prema potrebi.

Održavanje putničkih vagona

Član 13

Održavanje putničkih vagona obuhvata:

- stalni nadzor;
- čišćenje;
- kontrolne preglede;
- redovne opravke; i
- vanredno održavanje.

Čišćenje putničkih vagona

Član 14

Čišćenje putničkih vagona vrši se najmanje jednom u 24 sata.

Stalni nadzor putničkih vagona

Član 15

Stalni nadzor putničkog vagona vrši željeznički radnik koji brine o putničkom vagonu, u skladu sa upustvima za rukovanje putničkim vagonima.

Stalni nadzor nad putničkim vagonom vrši se:

- prilikom pripreme za saobraćaj;
- tokom korišćenja u saobraćaju; i
- nakon završetka korišćenja u saobraćaju.

Kontrolni pregled putničkih vagona

Član 16

Kontrolni pregled putničkog vagona vrši se periodično radi provjere ispravnosti podsistema, sklopova i uređaja putničkog vagona.

Rokove i redosljede kontrolnih pregleda za novo nabavljena željeznička vozila određuje imalac željezničkih vozila, u skladu sa uputstvima proizvođača.

Kontrolni pregled putničkih vagona vrši se u skladu sa Prilogom 3 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Redovna opravka putničkih vagona

Član 17

Redovne opravke putničkih vagona su srednje opravke i velike opravke.

Srednja opravka putničkog vagona vrši se radi dovođenja tehničkog stanja vagona na nivo koji omogućava sigurnu upotrebu vagona do sljedeće redovne opravke.

Srednja opravka putničkog vagona obuhvata detaljan pregled i opravku svih podsistema, sklopova i uređaja putničkog vagona na način da se svi vitalni uređaji vagona demontiraju, pregledaju i poprave ili zamijene ispravnim, ispitanim i podesnim uređajima za eksploataciju do sljedeće redovne opravke.

Velika opravka putničkog vagona vrši se radi dovođenja tehničkog stanja vagona na nivo koji omogućava sigurnu upotrebu vagona do sljedeće redovne opravke.

Velika opravka putničkog vagona obuhvata:

- opravku ili zamjenu djelova i sklopova;
- zamjenu električnih instalacija;
- primjenu antikorozivne zaštite i bojenje unutrašnje oplata, sanduka i postolja vagona; i
- izvođenje modifikacija i rekonstrukcija na vozilu.

Redovne opravke putničkih vagona vrše se u skladu sa Prilogom 4 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Vanredno održavanje putničkih vagona

Član 18

Vanredno održavanje putničkih vagona je održavanje vagona u sastavu vozova na kolosjecima koji su predviđeni za tu vrstu opravke ili opravka vagona nakon isključenja vagona iz saobraćaja zbog utvrđene neispravnosti ili nedostataka.

U okviru vanrednog održavanja može se izvršiti i kontrolni pregled ukoliko rok za kontrolni pregled ističe za 15 dana od dana obavljanja vanrednog održavanja.

Vanrednim održavanjem putničkog vagona vrši se dezinfekcija, dezinsekcija, deratizacija i dezodorizacija prema potrebi.

Održavanje teretnih vagona

Član 19

Održavanje teretnih vagona obuhvata:

- stalni nadzor;
- kontrolne preglede;
- kontrolu rezervoara kod vagona cisterni za prevoz opasnih - RID materija;
- redovne opravke; i
- vanredno održavanje.

Stalni nadzor teretnih vagona

Član 20

Stalni nadzor nad teretnim vagonima vrši se tokom redovne eksploatacije vagona i obuhvata provjeru vozne i upotrebne sposobnosti vagona i utvrđivanje i otklanjanje neispravnosti u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorom (Opšti ugovor o upotrebi teretnih vagona - AVV/OUU).

Kontrolni pregled teretnih vagona

Član 21

Kontrolni pregled teretnog vagona vrši se radi periodične provjere ispravnosti podsistema, sklopova i uređaja teretnog vagona, u skladu sa Prilogom 5 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Kontrola rezervoara teretnih vagona

Član 22

Kontrola rezervoara vrši se za vagone - cisterne za prevoz opasnih - RID materija, prema upustvima proizvođača i drugim propisima kojima se uređuju posude pod pritiskom.

Redovna opravka teretnih vagona

Član 23

Redovna opravka teretnih vagona vrši se kao srednja opravka u skladu sa Prilogom 6 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Srednja opravka teretnih vagona vrši se radi dovođenja tehničkog stanja vagona na nivo koji će omogućiti sigurnu upotrebu vagona do sljedeće redovne opravke.

Srednja opravka teretnih vagona obuhvata detaljan pregled i opravku svih sklopova i sigurnosnih uređaja, a posebno: trčeći stroj, kočnice, vučne i odbojne uređaje i mehanizme na vagonima.

Vanredno održavanje teretnih vagona

Član 24

Vanredno održavanje teretnih vagona je održavanje vagona u sastavu vozova na kolosjecima koji su predviđeni za tu vrstu opravke ili opravka vagona nakon isključenja vagona iz saobraćaja zbog utvrđene neispravnosti ili nedostataka.

Vanrednim održavanjem vrši se i:

- provjera steznog spoja obruča i ploče točka;
- zamjena polomljenih ili istrošenih i ugradnja nedostajućih kočnih umetaka;
- provjera pričvrsnih vijaka odbojnika, provjera zakovica ili vijaka na glavama odbojnika;
- provjera i prema potrebi podmazivanje dodirnih površina glava odbojnika.

Vanrednim održavanjem teretnih vagona vrši se pranje, čišćenje, dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija prema potrebi.

Održavanje motornih pružnih vozila

Član 25

Održavanje motornih pružnih vozila obuhvata:

- stalni nadzor;
- pranje i čišćenje;
- kontrolni pregled;
- redovnu opravku; i
- vanredno održavanje.

Stalni nadzor motornih pružnih vozila

Član 26

Stalni nadzor motornih pružnih vozila vrši željeznički radnik koji posijeda motorno pružno vozilo ili lice koje na drugi način brine o vozilu, a u skladu sa uputstvima za rukovanje imaoca željezničkih vozila.

Stalni nadzor nad motornim pružnim vozilima vrši se:

- prilikom pripreme motornog pružnog vozila za rad;
- tokom rada motornog pružnog vozila; i
- nakon završetka rada motornog pružnog vozila.

Pranje i čišćenje motornih pružnih vozila

Član 27

Pranje i čišćenje motornih pružnih vozila vrši se u okviru redovnog održavanja, kao i odmaščivanje i podmazivanje svih sklopova i pogonskih agregata.

Pranje i čišćenje upravljačnice i čeonih stakala vrši se na svakom kontrolnom pregledu, a prema potrebi i svakog dana.

Pranje i čišćenje sklopova i pogonskih agregata i spoljašnje oplata vrši se šestomjesečno, po završetku zimskog, odnosno ljetnjeg perioda.

Kontrolni pregled motornih pružnih vozila

Član 28

Kontrolni pregled motornih pružnih vozila vrši se radi periodične provjere ispravnosti podsistema, sklopova i uređaja vozila u skladu sa Prilogom 7 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Rokove i redosljede kontrolnih pregleda za novo nabavljena željeznička vozila određuje imalac željezničkih vozila, u skladu sa uputstvima proizvođača.

Kontrolnim pregledom motornih pružnih vozila obavezno se vrši:

- provjera funkcionalne ispravnosti djelova i sklopova;
- zamjena istrošenih i oštećenih djelova i sklopova;
- provjera i mjerenje parametara pojedinih djelova, sklopova i medija te njihovo dovođenje u ispravno stanje; i
- zamjena i dopuna maziva.

Ako je motorno pružno vozilo bilo van upotrebe duže od mjesec dana, kontrolni pregled može se produžiti za vrijeme za koje je motorno pružno vozilo bilo van upotrebe, s tim što se prije puštanja vozila u saobraćaj mora izvršiti kontrolni pregled tog vozila.

Redovna opravka motornih pružnih vozila

Član 29

Redovna opravka motornih pružnih vozila vrši se kao glavna opravka u skladu sa Prilogom 8 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Glavna opravka motornih pružnih vozila vrši se radi dovođenja tehničkog stanja vozila na nivo koji će omogućiti sigurnu upotrebu motornih pružnih vozila do sljedeće redovne opravke.

Glavna opravka motornih pružnih vozila obuhvata:

- opravku ili zamjenu svih djelova, sklopova i opreme na vozilu;
- opravku ili zamjenu električnih instalacija na vozilu;
- primjenu antikorozivne zaštite i bojenje sanduka i postolja na vozilu;
- uređenje unutrašnjosti vozila; i
- izvođenje modifikacija i rekonstrukcija na vozilu.

Vanredno održavanje motornih pružnih vozila

Član 30

Vanredno održavanje motornih pružnih vozila vrši se radi otklanjanja nedostataka koje je uočio željeznički radnik koji posijeda motorna pružna vozila ili lice koje se na drugi način brine o motornom pružnom vozilu ili nedostataka uočenih tokom kontrolnog pregleda.

U okviru vanrednog održavanja može se izvršiti i kontrolni pregled ukoliko rok za kontrolni pregled ističe za 15 dana od dana vršenja vanrednog održavanja.

Vagoni za posebne namjene i pružne prikolice

Član 31

Održavanje vagona za posebne namjene i pružne prikolice obuhvata:

- stalni nadzor;
- kontrolni pregled;
- redovnu opravku (revizija); i
- vanredno održavanje.

Stalni nadzor vagona za posebne namjene i pružnih prikolica

Član 32

Stalni nadzor vagona za posebne namjene i pružnih prikolica obavlja željezniki radnik koji posijeda motorno vozilo ili lice koje na drugi način brine o vagonu za posebne namjene ili pružnoj prikolici, a u skladu sa upustvima za rukovanje, prema vrsti i tipu vagona, odnosno prikolice.

Stalni nadzor nad vagonima za posebne namjene i pružnim prikolicama vrši se:

- prilikom pripreme vozila za rad;
- tokom njegovog rada; i
- nakon završetka rada.

Kontrolni pregled vagona za posebne namjene i pružnih prikolica

Član 33

Kontrolni pregled vagona za posebne namjene i pružnih prikolica vrši se šestomjesečno, sa mogućnosti produženja roka do dva mjeseca.

Redovna opravka vagona za posebne namjene i pružnih prikolica

Član 34

Redovna opravka vagona za posebne namjene i pružnih prikolica vrši se kao srednja opravka u skladu sa Prilogom 9 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Srednja opravka vagona za posebne namjene i pružnih prikolica vrši se radi dovođenja tehničkog stanja vagona i prikolica na nivo koji će omogućiti sigurnu upotrebu vagona za posebne namjene i pružnih prikolica do sljedeće redovne opravke.

Srednja opravka obuhvata detaljan pregled i opravku svih sklopova i sigurnosnih uređaja (vozni podstroj, kočnica, vučni i odbojni uređaji), mehanizama i uređaja na vagonima, odnosno pružnih prikolica i opravku i provjeru geometrije postolja i vagonskog sanduka.

Vanredno održavanje vagona za posebne namjene i pružnih prikolica

Član 35

Vanredno održavanje vagona za posebne namjene i pružnih prikolica vrši se se u skladu sa članom 24 ovog pravilnika.

Priprema za održavanje željezničkih vozila

Član 36

Željeznička vozila iz člana 3 ovog pravilnika koja se upućuju na održavanje treba da prati tehnička dokumentacija za održavanje vozila u skladu sa članom 40 ovog pravilnika.

Prilikom upućivanja željezničkog vozila na održavanje, održavaocu se prijavljuje opis tehničkog stanja vozila.

Predaja željezničkog vozila na održavanje vrši se zapisnikom o primopredaji koji sadrži ime i prezime lica koje je predalo odnosno primilo vozilo na održavanje, tehničko stanje, nedostajući i oštećeni sklopovi i djelovi vozila.

Utvrđivanje stanja željezničkih vozila

Član 37

Radi utvrđivanja stanja djelova, sklopova, uređaja i agregata vozila, u pogledu istrošenosti i oštećenja, kao i promjene tih stanja, vrše se ispitivanja i provjere željezničkog vozila, radi određivanja redosljeda, rokova i obima za vršenje kontrolnih pregleda i redovnih opravki.

Stanje vozila se posebno utvrđuje nakon:

- promjene rokova za pojedine vrste redovnog održavanja;
- promjene obaveznih radova za pojedine vrste redovnog održavanja;
- vršenja prve redovne opravke na novom tipu vozila; i
- zamjene djelova, uređaja ili sklopova od vitalnog značaja za bezbjedno odvijanje saobraćaja.

Označavanje opravki

Član 38

Nakon izvršenih redovnih opravki na obje bočne ili čeone strane željezničkog vozila na za to predviđenom mjestu upisuje se dan, mjesec i godina izvršene zadnje opravke.

Na vagonima, na za to predviđenom mjestu, ispisuju se i datumi vanrednih opravki i to na oba čela vagona.

Modifikacije i rekonstrukcije željezničkih vozila

Član 39

Tokom održavanja željezničkih vozila mogu se obavljati modifikacije i rekonstrukcije željezničkih vozila.

Modifikacije i rekonstrukcije željezničkih vozila vrše se u skladu sa odobrenom tehničkom dokumentacijom.

Tehnička dokumentacija

Član 40

Tehničku dokumentaciju za održavanje željezničkih vozila sačinjavaju:

- konstruktivna dokumentacija (za novije tipove željezničkih vozila);
- tehnički uslovi;
- uputstva za opravku pojedinih sklopova, uređaja i opreme;
- katalozi rezervnih djelova.

Konstruktivna dokumentacija se sastoji od sklopnih i radioničnih crteža potrebnih za održavanje vozila.

Tehnički uslovi obuhvataju:

- tehnički opis vozila;
- glavne konstrukcione i eksploatacione podatke vozila;
- klasifikaciju sklopova, uređaja i opreme vozila;
- obim obaveznih radova redovnog održavanja vozila;
- spisak radova, ispitivanja i provjera u toku procesa opravki;
- program ispitivanja i provjere prilikom probnih vožnji, ako se vrše pri toj opravci;

- komplet mjernih lista koje se popunjavaju u toku opravke djelova, sklopova, agregata i uređaja;
- pregled tehničkih uputstava, standarda i propisa potrebnih za izvršenje opravki vozila.

Uputstva za opravku pojedinih sklopova, uređaja i opreme dopunjuju tehničke uslove i određuju postupak za izvršenje složenijih radova pri opravci pojedinih sklopova, uređaja i opreme.

Katalozi rezervnih djelova prikazuju sve sastavne djelove vozila, grupisane po sklopovima i sadrže skice na kojima su prikazani svi sastavni djelovi, kataloške oznake po kojima se naručuju djelovi, nazive djelova, oznaku standarda i druge podatke.

Održavanje čeonih, završnih svjetiljki i sirena na vučnom vozilu

Član 41

Tokom kontrolnih pregleda obavezno se vrši provjera ispravnosti čeonih, završnih svjetiljki i sirena.

Provjera ispravnosti čeonih i završnih svjetiljki sastoji se od provjere spojnih mjesta, instalacije, ispravnosti svjetiljki i podešenosti svjetlosnog snopa, a kod sirene provjerava se funkcija ručnih i nožnih prekidača kao i njena funkcionalnost.

U sklopu redovnih opravki vučnog vozila i drugih vozila sa upravljačnicom, čeone, završne svjetiljke i sirene sa pripadajućom instalacijom i uređajima detaljno se pregledaju i otklanjaju sve nepravilnosti.

Vanredno održavanje čeonih i završnih svjetiljki kao i sirena na vučnom vozilu i drugim vozilima sa upravljačnicom obavlja se u slučajevima uočenih nepravilnosti ili kada se utvrdi neispravnost tih uređaja.

Održavanje uređaja za bezbjedno odvijanje željezničkog saobraćaja

Član 42

Radi bezbjednog odvijanja željezničkog saobraćaja, kočnice, uređaji budnosti, auto-stop uređaji, radio-dispečerski uređaji i brzinomjeri ugrađeni na željezničkom vozilu održavaju se u skladu sa posebnim propisima, a prema rokovima i redoslijedima za održavanje vozila u cjelini.

Vaganje željezničkih vozila

Član 43

Nakon izvršenih radova održavanja željezničkih vozila iz člana 3 ovog pravilnika vrši se vaganje željezničkih vozila prije probne vožnje a prema potrebi i nakon probne vožnje.

Željeznička vozila vagaju se radi ustanovljavanja njihove ukupne mase i rasporeda opterećenja na pojedine osovine, odnosno na točkove kada je to predviđeno opsegom radova za pojedine vrste redovnih opravaka vozila određene serije i vrste.

Željeznička vozila vagaju se nakon vanrednih opravaka i rekonstrukcija, ako su ti radovi mogli uticati na promjenu ukupne mase željezničkog vozila ili na raspored opterećenja na vozilu.

Vaganje željezničkih vozila vrši se u skladu sa propisima kojima se uređuje vaganje željezničkih vozila.

Nadzor nad kvalitetom opravki

Član 44

Prilikom obavljanja održavanja željezničkih vozila iz člana 3 ovog pravilnika, vrši se nadzor nad kvalitetom radova održavanja željezničkog vozila od strane imaoca vozila.

Završno ispitivanje

Član 45

Nakon obavljenog održavanja, a prije puštanja u saobraćaj, željeznička vozila iz člana 3 ovog pravilnika treba završno ispitati i utvrditi ispravnost vozila za sigurno i bezbjedno odvijanje saobraćaja.

U sklopu završnog ispitivanja željezničkog vozila vrši se i probna vožnja.

Prije obavljanja probne vožnje ispituje se funkcionalnost željezničkih vozila u mjestu.

Probna vožnja željezničkog vozila **Član 46**

Probne vožnje željezničkih vozila vrše se nakon:

- izvršene redovne opravke vučnog vozila, željezničkog pružnog motornog vozila i putničkog vagona;
- sprovedenih modifikacija ili rekonstrukcija pojedinih sklopova na vozilu kojima se mijenjaju karakteristike bitne za upotrebu vozila;
- zamjene okretnog postolja vučnog vozila;
- zamjene osovinskog sklopa na lokomotivi i motornom vozu;
- tipskog, serijskog ili istraživačkog ispitivanja željezničkog vozila ili podsistema ili sklopa vozila;
- zamjene elemenata primarnog ogibljenja na vučnom vozilu;
- izvršenog vaganja vozila i uravnoteženja mase;
- funkcionalnog ispitivanja kočnice poslije obavljene revizije kočnica dva i revizije kočnica tri osim kod teretnih vagona;
- funkcionalnog ispitivanja vučne karakteristike;
- zamjene kočnog polužja na vučnom vozilu i više od 1/4 istovrsnih izvršnih kočnih uređaja na višedjelnom motornom vozu;
- vanredne opravke kod koje su vršeni radovi koji utiču na sigurno i bezbjedno korišćenje vozila.

Probna vožnja lokomotive obavlja se bez opterećenja i sa opterećenjem.

Za vrijeme probne vožnje bez opterećenja vrši se: ispitivanje vozila vožnjom najvećom konstruktivnom brzinom, funkcionalna ispitivanja vazdušne kočnice i mjerenje zaustavnih puteva.

Probna vožnja lokomotive sa opterećenjem vrši se vučom voza odgovarajuće mase prema mogućem opterećenju lokomotive, pri čemu se provjerava funkcionisanje lokomotive pri ubrzanju do najveće dopuštene brzine voza, održavanje brzine i smanjivanje brzine.

Probni manevarski rad lokomotive za manevrisanja u trajanju od šest sati smatra se probnom vožnjom lokomotive sa opterećenjem.

Probna vožnja motornih vozova, putničkih vagona i vozila za posebne namjene obavlja se bez opterećenja.

Tokom probne vožnje bez opterećenja željezničko vozilo treba da pređe put od najmanje 30 kilometara u jednom smjeru.

Nakon izvršene probne vožnje sačinjava se zapisnik koji sadrži: broj vozila, dionicu pruge na kojoj je obavljena, datum probne vožnje, svrhu probne vožnje, vrstu probne vožnje (s opterećenjem ili bez opterećenja), izmjerene zaustavne puteve, najveću ostvarenu brzinu, uočene nedostatke i zaključak o uspješnosti probne vožnje.

Zapisnik o obavljenoj probnoj vožnji potpisuju predstavnici imoca željezničkog vozila i održavaoca.

Ako se tokom probne vožnje ustanove neispravnosti koje utiču na sigurnost i bezbjednost saobraćaja ili na glavne eksploatacione karakteristike, probna vožnja se ponavlja nakon otklanjanja tih neispravnosti.

Preuzimanje željezničkog vozila **Član 47**

Nakon obavljenih radova održavanja i obavljenog ispitivanja vozila, potvrdu da je vozilo ispravno za saobraćaj daje održavalac.

Kod primopredaje vozila nakon obavljenih radova održavanja, održavalac predaje imocu željezničkog vozila prateću dokumentaciju o obavljenim radovima održavanja i funkcionalnog ispitivanja.

Postupanje nakon vanrednog događaja

Član 48

Vanrednim događajem u smislu ovog pravilnika smatraju se svi slučajevi usljed kojih je došlo do oštećenja vozila.

Nakon vanrednog događaja, detaljno se provjeravaju sklopovi i djelovi za koje se pretpostavlja da su mogli biti oštećeni, a naročito:

- okretna postolja;
- osovinski sklopovi;
- postolja vozila;
- vješanja i ogibljenja vozila;
- kočnice;
- da li su pričvršćeni sklopovi i uređaji na njihovim mjestima; i
- tegljeničkih i odbojnih uređaja vozila.

Kod dizelskih željezničkih vozila, osim provjere iz stava 2 ovog člana vrši se i provjera koaksijalnosti međusobno povezanih glavnih sklopova.

Ako dođe do iskliznuća obavezno se provjerava razmak između unutrašnjih čeonih površina točkova ili oboda punih točkova iskliznutih osovinskih sklopova, u najmanje tri tačke razmještene na 120°, u blizini šina.

Ukoliko se utvrdi da je izmjereni razmak veći od propisanog razmaka kao i u slučaju da se razmak mjereno u tri tačke razlikuje više od 2 mm, zamijenjuje se osovinski sklop i provjerava se paralelnost i dijagonalnost osovinskog sklopa.

Kod naleta vozila brzinom većom od 12 km/h, obavezno se provjerava:

- visina odbojnika;
- hod odbojnika;
- zakrivljenost ploče odbojnika; i
- stanje čeonog nosača okvira sanduka vozila.

Zavisno od obima radova koji su obavljani na otklanjanju oštećenja nastalih u vanrednom događaju, obavlja se probna vožnja, u skladu sa odredbama ovog pravilnika.

Obavljanje redovne opravke

Član 49

Redovna opravka vučnih vozila u skladu sa ovim pravilnikom vršiće se i za vučna vozila koja su danom stupanja na snagu ovog pravilnika prešla kilometre propisane članom 11 ovog pravilnika.

Prestanak primjene propisa

Član 50

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje primjena Pravilnika o održavanju željezničkih vozničkih sredstava („Službeni glasnik ZJŽ“, broj 2/84).

Stupanje na snagu

Član 51

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj:
Podgorica, ___ septembar 2013. godine

MINISTAR,

Ivan Brajović

ROKOVI ZA KONTROLNE PREGLEDE PREMA VRSTAMA VUČNIH VOZILA (ELEKTRO I DIZEL LOKOMOTIVA)

Vrsta vuče	Vrsta vozila	Serija vozila	Vrsta kontrolnog pregleda				
			P0 12 – 18 dana	P1 24 – 36 dana 12-18 hiljada km	P3 72-108 dana 36-54 hiljade km	P6 144-216 dana 72-108 hiljada km	P12 288-432 dana 144-216 hiljada km
Elektro	Motorni vozovi	412/416	+	+	+	+	+
		CAF Civity	+	+	+	+	+
	Lokomotive	461	-	+	+	+	+
Dizel Lokomotive		642, 643	+	+	+	+	+
		661, 644	+	+	+	+	+
		744	+	+	+	+	+
<p>NAPOMENA:</p> <p>1) Vrste kontrolnih pregleda vučnih vozila su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - petnaestodnevni pregled P₀, - mjesečni pregled P₁, - tromjesečni pregled P₃, - šestomjesečni pregled P₆, - dvanaestomjesečni pregled P₁₂ <p>2) Redosljedi kontrolnih pregleda je:</p> <p>P₀-P₁- P₀-P₁- P₀-P₃- P₀-P₁- P₀-P₁- P₀-P₆- P₀-P₁- P₀-P₁- P₀-P₃- P₀-P₁- P₀-P₁- P₀-P₁₂</p>							

ROKOVI ZA REDOVNE OPRAVKE VUČNIH VOZILA (ELEKTRO I DIZEL LOKOMOTIVA)

Vrsta vuče	Vrsta vučnog vozila	Rokovi redovnih opravki - srednja/glavna opravka (km)					
		so - 250 000 go - 500 000	so - 300 000 go - 600 000	so - 400 000 go-800 000	so-600 000 go-1 200 000	so- 700 000 go-1 400 000	so - 700 000 go -1 400 000
elektro	lokomotive						461
	motorni vozovi				412/416	CAF civity	
dizel lokomotive		744	642/643	661/644			
<p>NAPOMENA:</p> <p>1) Vrste redovnih opravki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - srednja opravka - SO - glavna opravka - GO <p>2) Redosljedi redovnih opravki:</p> <p>SO-GO-SO-GO...</p>							

VRSTE, ROKOVI I REDOSLJEDI KONTROLNIH PREGLEDA PUTNIČKIH VAGONA

VRSTE PUTNIČKIH KOLA	Broj pređenih km	Vrsta kontrolnog pregleda (KP)			
		P1 24-36 dana	P2 48-72 dana	P3 72- 108 dana	P12 288-432 dana
1	2	3	4	5	6
Putnička 4-os kola za brzine do 200 km/h	24.000- 36.000	+	-	-	+
Putnička 4-os kola za brzine > od 120 km/h i ≤ 160 km/h	24.000- 36.000	+	-	-	+
Putnička 4-os kola za brzine od 120 km/h	24.000- 36.000	+	-	-	+
Putnička 4-os kola serije DDam do 120 km/h	16.000-24.000	-	+	-	+
Putnička 2-os kola do 100 km/h	12.000-18.000	-	-	+	+

NAPOMENA:

- 1) Vrste kontrolnih pregleda putničkih kola:
  - mjesečni pregled P1
  - dvomjesečni pregled P2
  - tromjesečni pregled P3
  - dvanaestomjesečni pregled P12
- 2) Redosljedi kontrolnih pregleda su:
  - za P1 P1-P1-P1-.....P12-P1-.....
  - za P2 P2-P2-P2-.....P12-P2-.....
  - za P3 P3-P3-P3-.....P12-P3-.....
- 3) Prilikom vršenja KP P12 obavezno se vrši Revizija kočnica jedan (RK1)

ROKOVI I REDOSLJEDI OPRAVKI PUTNIČKIH VAGONA

VRSTE PUTNIČKIH KOLA	VRSTE I ROKOVI OPRAVKE		
	Broj pređenih km (km ± 20%)	Vremenski rok (mjeseci)	
	VRSTE OPRAVKI		
	SO	SO	VO
1	2	3	4
Putnička 4-os kola za brzine do 200 km/h	800.000-1.200.000	72 ³ + 12 ¹	Najviše do 240 mjeseci
Putnička 4-os kola za brzine > od 120 km/h i ≤ 160 km/h	400.000-600.000	72 ³ + 12 ¹	Najviše do 240 mjeseci
Putnička 4-os kola za brzine od 120 km/h	320.000-480.000	48 + 12 ¹ + 6 ²	Najviše do 240 mjeseci
Putnička 4-os kola serije DDam do 120 km/h	240.000-360.000	48 + 12 ¹ + 6 ²	Najviše do 240 mjeseci
Putnička 2-os kola do 100 km/h	120.000-180.000	36 + 12 ¹ + 6 ²	Najviše do 240 mjeseci
<p>NAPOMENA:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Vrste redovnih opravki: <ul style="list-style-type: none"> - Srednja opravka - SO - Velika opravka - VO 2) Redosljedi redovnih opravki su: SO-SO- ..... - VO 3) ¹ – Produženje roka redovne opravke (RO) za 12 mjeseci (+12M). 4) ² – Produženje roka redovne opravke (RO) za šest mjeseci (+6M) na kolima koja saobraćaju isključivo na prugama Crne Gore. 5) ³ – Novoizrađena putnička kola ili putnička kola na kojima je izvršena rekonstrukcija. 6) U cilju utvrđivanja stanja putničkih kola za produženje roka redovne opravke obavlja se KP ranga P12. 7) Rok velike opravke putničkih kola ne može biti duži od 240 mjeseci (20 godina). 			

ROKOVI I REDOSLJEDI KONTROLNIH PREGLEDA TERETNIH KOLA

Brzina (km/h)	Konstrukcijske osobenosti kola	Vrsta kola	Redosljedi	Rokovi
				Vrijeme (godine) ¹
1	2	3	4	5
100	Specijalna 4-os otvorena kola sa bočnim stranicama za gravitacioni istovar	Fals,Tals	KP	2,5
	Specijalna 4-os kola cisterne za prevoz praškastih materijala	Uacs	KP	0,5
	Četvoroosovinska kola cisterne za prevoz tečnosti i plinova pod pritiskom	Z	KP	3
120	Kola za SS saobraćaj	Sve vrste	KP	3
<p>NAPOMENA:</p> <p>1) Vrsta pregleda: - Kontrolni pregled - KP</p> <p>2) ¹-Dozvoljeno je prekoračenje za najviše 45 dana</p>				

ROKOVI I REDOSLJEDI OPRAVKI TERETNIH VAGONA

Brzina (km/h)	Konstruktivske osobnosti kola	Vrste vagona	Vremenski rok
120	Teretna kola za SS saobraćaj	Sve vrste	6 god
100	Otvorena 2-os kola sa visokim stranicama	Es	5 god
	Otvorena 4-os kola sa visokim stranicama	Ea	6 god
	Specijalna 4-os kola sa otvorima sa strana za gravitacioni istovar	F	6 god
	Specijalna 4-os kola sa bočnim stranicama za gravitacioni istovar	Fals	5 god
	Zatvorena 2-os i 4-os kola sa oplatom od vagonke ili čeličnog lima	G	6 god
	Zatvorena 2-os ili 4-os kola sa pomičnim bočnim stranicama	H	6 god
	Dvoosovinska plato kola sa niskim preklopnim stranicama	K	6 god
	Specijalna plato kola za prevoz automobila	L	6 god
	Četvoroosovinska plato kola	R	6 god
	Plato kola specijalnog tipa	S	6 god
	Kola sa pokretnim krovom	T	6 god
	Specijalni 4-os vagoni sa posudama za prevoz praškastih materijala	U	6 god
	Kola cisterne za prevoz tečnosti i plinova pod pritiskom	Z	6 god
	Ostala teretna kola za S saobraćaj	Razne serije	6 god
90	Teretna kola ovih osobina	Razne serije	6 god

NAPOMENA:

- Vrsta opravki:
  - Srednja opravka - SO
- Redosljedi redovnih opravki su:
SO-SO- ..... SO
- Vremenski rok revizije teretnih kola sa kliznim ležajevima iznosi četiri godine, bez obzira na brzinu saobraćaja.
- Kola sa rokom revizije šest godina moraju ispunjavati uslove odredbi ugovora AVV/GCU/CUU, u suprotnom rok redovne opravke je četiri godine.
- Na teretnim kolima koja saobraćaju isključivo na prugama Crne Gore, a čije tehničko stanje kola zadovoljava, može se produžiti rok redovne opravke (RO) uzastopno dva puta po šest mjeseci (+6M), o čemu na predlog održavaoca odluku donosi vlasnik.

REDOSLJEDI KONTROLNIH PREGLEDA MOTORNIH PRUŽNIH VOZILA

Vrsta motornog pružnog vozila	Vrsta kontrolnog pregleda			
	p1	p3	p6	p12
	vremenski dan	vremenski dan	vremenski dan	vremenski dan
Drezine	15-45	72-108	144-216	288-432
Mašine za mašinsko održavanje pruge	15-45	72-108	144-216	288-432
Snegočistač	15-45	72-108	144-216	288-432
<p>NAPOMENA:</p> <p>1) Vrste kontrolnih pregleda motornih pružnih vozila:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mjesečni pregled P1 - tromjesečni pregled P3 - šestomjesečni pregled P6 - dvanaestomjesečni pregled P12 <p>2) Redosljedi kontrolnih pregleda su: P1-P1-P3-P1-P1-P6-P1-P1-P3-P1-P1-P12...</p>				

REDOSLJEDI GLAVNIH OPRAVKI MOTORNIH PRUŽNIH VOZILA

Vrsta motornog pružnog vozila	Redosljed	Rok između dvije glavne oprevke
Drezine	GO-GO-GO...	6+2x1god
Mašine za mašinsko održane pruge	GO-GO-GO...	6+2x1god
Snegočistač	GO-GO-GO...	6+2x1god
Novo motorno pružno vozilo	Prva glavna opravka	10+1god
NAPOMENA: 1) Vrsta opravki: - Glavna opravka – GO-GO- ..... GO		

REDOSLJEDI SREDNJIH OPRAVKI VAGONA ZA POSEBNE NAMJENE I PRUŽNIH PRIKOLICA

Vrsta vozila	Redosljed	Rok između dvije srednje oprevke
Vagon za posebne namjene	SO-SO-SO...	8+2x1god
Pružna prikolica	SO-SO-SO...	8+2x1god
NAPOMENA: 1) Vrsta opravki: - Srednja opravka SO-SO- ..... SO		